

РЕШЕНИЕ

№ 2776

гр. София, 30.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-A СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Виолета Йовчева

Членове: Мариана Г.а
Димитър Ковачев

при участието на секретаря Христина Сп. Кръстева
като разгледа докладваното от Мариана Г.а Въззивно гражданско дело № 20221100509985 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 и следв. от ГПК.

С решение от 13.06.2022г., постановено по гр.дело № 13739/2020г. по описа на СРС, ГО, 177 състав, са уважени обективно кумулативно съединените искиове с правно основание чл. 187, ал. 5, т. 2, вр. чл. 178, ал. 1, т. 3 от ЗМВР и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД предявени от Б. Н. Н. срещу Областна дирекция на МВР, гр. София, за осъждане на ответника да заплати следните суми: сумата от 1 242, 24 лева, представляваща възнаграждение за положен извънреден труд по служебно правоотношение за периода от 09.03.2017г. до 09.03.2020г., получен в резултат на преизчисляване на положен нощен труд в дневен такъв, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на вземането и за сумата от 50, 47 лева, представляваща обезщетение за забава върху главницата за периода от 09.03.2017г. до 09.03.2020г. Със същото решение са отхвърлени предявените искиове за главница за разликата над сумата от 1 242, 24 лева до пълния предявен размер от 1 498 лева и за акцесорното вземане за обезщетение за забава за разликата над сумата от 50, 47 лева до пълния предявен размер от 200 лева.

Срещу решението, в частта, в която са уважени предявените иски, е подадена въззивна жалба от ответника Областна дирекция на МВР, гр. София, в която са релевирани оплаквания за допуснати нарушения на материалния закон. Сочи, че в решението не са изложени мотиви защо съдът е приел, че ищецът е положил извънреден труд, който не му е заплатен. Поддържа неправилност на изводите на първоинстанционния съд, че в процесния случай приложение следва да намери Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, а не подзаконовите нормативни актове, издадени по делегация от специалния закон – ЗМВР. Излага, че законодателят е делегирал на министъра на вътрешните работи да определя условията, редът и размера на допълнителните възнаграждения на държавни служители – полицейски органи. Навеждат се доводи, че в действащите през процесния период подзаконови нормативни актове не е налице празнота относно преобразуването на часовете положен нощен труд към дневен и в този смисъл не следва да се прилага субсидиарно чл. 9, ал. 2 от Наредба за структурата и организацията на работната заплата. По тези съображения е направено искане за отмяна на решението в обжалваната му част и постановяване на друго, с което предявените иски да се отхвърлят в цялост.

Насрещната страна в производството Б. Н. Н. не изразява становище по въззивната жалба.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

Предявени са за разглеждане обективно кумулативно съединени иски с правно основание чл. 176 ЗМВР вр. с чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР вр. с чл. 179, ал. 1 вр. с чл. 178, ал. 1, т. 3 ЗМВР и с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав счита, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо в обжалваната част. По изложените във въззивната жалба оплаквания за неправилност на същото намира следното:

От представените по делото неоспорени доказателства се установява, че

ищецът е бил назначен в системата на МВР на длъжност старши полицаи в "Охранителна полиция" към РУ-Елин Пелин при ОДМВР-София със заповед № 517з-3538/12.10.2018г., считано от 09.11.2018г. Със заповед № 517з-1894/17.04.2019г. той е бил назначен на длъжност младши оперативен дежурен в ОДЧ на Елин Пелин при ОДМВР – София, считано от 30.04.2019г., която длъжност заема и понастоящем. Установено е също, че за иския период Б. Н. е полагал труд на смени при 12-часови дежурства, от които 8 часа /между 22, 00 часа до 06, 00 часа/ през нощта, които се отчитат сумирано на тримесечие.

Спорните между страните въпроси са свързани с това дали при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд са приложими разпоредбите на КТ и НСОПЗ – в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от посочената наредба, или следва да се прилагат разпоредбите на специалния ЗМВР и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове, както и дали е налице извънреден труд при превръщане на нощните часове в дневни по реда на чл. 9, ал. 2 НСОПЗ.

Съгласно чл. 176 ЗМВР брутното месечно възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения. Към основното месечно възнаграждение на държавните служители се изплащат допълнителни възнаграждения за извънреден труд - чл. 178, ал. 1, т. 3 ЗМВР. Съгласно чл. 187, ал. 1 ЗМВР (доп. ДВ бр. 13 от 7.02.2017г.) нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично, при 5-дневна работна седмица. Съгласно ал. 3 на същата норма работното време на държавните служители се изчислява в работни дни - подневно, а за работещите на 8-, 12- или 24-часови смени - сумирано за тримесечен период. Определянето на 24-часова смяна е по изключение. При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22,00 и 6,00 часа, като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период (ал. 3, изр. 3). Съгласно чл. 187, ал. 5 от ЗМВР в приложимата редакция /сега ал. 7/ работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира допълнителен платен годишен отпуск за работата в работни дни и с възнаграждение за извънреден труд за работата в почивни и празнични дни - за служителите на ненормиран работен ден, възнаграждение

за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период - за служителите, работещи на смени, като възнаграждението за този труд е в размер на 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение. Предвидено е плащане на възнаграждение за положен нощен труд в чл. 179, ал. 1, пр. 2 ЗМВР, според който за полагане на труд през нощта от 22,00 до 6,00 часа се изплащат допълнителни възнаграждения при условия и по ред, които са различни от този за извънредния труд. Съгласно чл. 179, ал. 2 ЗМВР, условията и редът за изплащане на тези допълнителни възнаграждения се определят с наредба на министъра на вътрешните работи, а техният размер - с негова заповед.

През исковия период на основание чл. 187, ал. 9 ЗМВР са издадени и приложими Наредба № 81213-776/29.07.2016г. /обн., ДВ, бр. 60 от 02.08.2016г., в сила от 02.08.2016г./, отменена с решение от 10.12.2019г. по адм. д. № 8601/2019г. на ВАС /влязло в сила и обнародвано на 14.01.2020г. с ДВ, бр. 4/, и Наредба № 81213-36/07.01.2020г. за реда, организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 3 от 10.01.2020г., в сила от 10.01.2020г., изм., бр. 41 от 08.05.2020г., отм., бр. 93 от 30.10.2020г.). И в двете наредби фигурира разпоредба в чл. 3, съгласно която за държавните служители в МВР е възможно полагането на труд и през нощта между 22, 00 и 06, 00 часа, като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период.

През релевантния по делото период на основание чл. 179, ал. 2 ЗМВР са издадени и действали Наредба № 81213-908/02.08.2018г. /издадена от министъра на вътрешните работи, обн., ДВ, бр. 67 от 14.08.2018г., в сила от 14.08.2018г., отм., бр. 78 от 04.10.2019г., в сила от 04.10.2019г./ и Наредба № 81213-1059/26.09.2019г. /издадена от министъра на вътрешните работи, обн., ДВ, бр. 78 от 04.10.2019г., в сила от 04.10.2019г./ за условията и реда за изплащане на допълнителни възнаграждения на държавните служители в министерството на вътрешните работи за научна степен, за полагане на труд през нощта от 22, 00 до 06, 00 ч., за полагане на труд на официални празници, за времето на разположение и за изпълнение на специфични служебни дейности. В чл. 9 от Наредба № 81213-908/02.08.2018г. е предвидено, че за

всеки отработен нощен час или за част от него от 22, 00 до 06,00 часа на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за нощен труд. Идентична и е разпоредбата на чл. 9 от Наредба № 8121з-1059/26.09.2019г.

Съгласно чл. 33, ал. 1 от Наредба № 8121з-776/29.07.2016г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи (издадена от министъра на вътрешните работи, обн., ДВ, бр. 60 от 02.08.2016г., в сила от 02.08.2016г., изм. и доп., бр. 99 от 13.12.2016г., в сила от 13.12.2016г., отм., бр. 3 от 10.01.2020г., в сила от 10.01.2020г.), възнагражденията за труд извън редовното работно време се включват в месечното възнаграждение и се изплащат в месеца, следващ отчетния период, при своевременно предоставяне на протоколите във финансовите звена.

В цитираните подзаконовни нормативни актове не е предвидено правило за преизчисляване на нощния труд в дневен. Такова правило е било регламентирано в чл. 31, ал. 2 на Наредба № 8121з-407/11.08.2014г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи - действала в периода 19.08.2014г. - 02.08.2016г., съгласно която при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22,00 и 06,00 часа за отчетния период се умножава по 0, 143, като полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период. След отмяната на посочената наредба, са приети Наредба № 8121з-592/25.05.2015г. /отменена с решение на ВАС по адм. д. № 5450/2016г., в сила от 11.07.2016г./ и Наредба № 8121з-776/29.07.2016г. /в сила от 02.08.2016г./, които обаче не съдържат аналогична разпоредба на чл. 31, ал. 2 от отменената Наредба от 11.08.2014г., предвиждаща увеличаване на реално отработените часове нощен труд с посочения коефициент, а е уреден само редът за отчитането на часовете нощен труд.

Съгласно задължителните за органите на съдебната власт разяснения

/чл. 130, ал. 2 ЗСВ/, дадени в Тълкувателно решение № 1 от 15.03.2023г. по тълкувателно дело № 1/2020г. на ОСГК на ВКС, при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от същата наредба/ и следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове. В мотивите на цитираното тълкувателно решение е прието, че не е налице нормативна празнота по смисъла на чл. 46, ал. 2 ЗН, която да се преодолее чрез субсидиарно приложение на чл. 9, ал. 2 от общата НСОПЗ (обн. ДВ, бр. 49 от 29.06.2012г., в сила от 01.07.2012г.), поради което следва да намери приложение Наредба № 8121з-776/29.07.2016г. /в сила от 02.08.2016г./, която обаче не съдържа аналогична разпоредба на чл. 31, ал. 2 от отменената Наредба от 11.08.2014г., предвиждаща увеличаване на реално отработените часове нощен труд с посочения коефициент. Следователно е налице липса на законодателна воля за преобразуване на нощни часове в дневни. Посочено е още, че при разработването и приемането на ЗМВР, законодателят е имал предвид разбирането за спецификата на служебните правоотношения и равенството на гражданите пред закона, като неблагоприятните последици от полагането на нощен труд от служители на МВР се компенсира със съответните компенсаторни механизми - допълнително възнаграждение за прослужено време – чл. 178, ал. 1, т. 1 ЗМВР, по-голям основен платен годишен отпуск /чл. 189, ал. 1 ЗМВР/, обезщетение при прекратяване на служебно правоотношение /чл. 234, ал. 1 ЗМВР/, по – благоприятен режим за заплащане на извънреден труд /чл. 187, ал. 5, 6 и 7 ЗМВР/, липса на задължение за заплащане на осигурителни вноски и по – благоприятни условия за придобиване право на пенсия /чл. 69, ал. 2 КСО/, пенсиониране при условията на I категория труд /чл. 69 КСО/ и др. В мотивите на тълкувателното решение е изразено становище, че това разрешение съответствува и на правото на ЕС, доколкото по образувано дело от Съда на Европейския съюз № С-262/20 по направено запитване от български съд, е налице произнасяне по относими към настоящото тълкувателно дело въпроси. С решението по това дело /т. 49, 51 и 55/ се приема, че Директива 2003/88/ЕО не съдържа указание за дадена разлика или съотношение между нормалната

продължителност на нощния труд и нормалната продължителност на труда през деня.

Изложеното налага обоснован извод, че в действащото позитивно право за процесния период не е предвидено сумирано изчисляване на работното време и нощните часове да се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място, което води до извод за неоснователност на предявения главен иск, а като последица от това и на акцесорния иск за заплащане на мораторна лихва.

Тъй като районният съд е достигнал до други изводи, решението в обжалваната му част следва да се отмени и вместо него да се постанови друго, с което предявените иски да се отхвърлят.

По отношение на разноските:

С оглед изхода на спора и предвид изричното искане в полза на въззивника следва да се присъдят сторените по делото разноски в общ размер на 75, 86 лева, от които 25, 86 лева за държавна такса и 50 лева за юрисконсултско възнаграждение при съобразяване на действителната фактическа и правна сложност на делото. Чл. 78, ал. 8, изр. 2-ро от ГПК не допуска размерът на присъденото юрисконсултско възнаграждение да надхвърля максималния размер за съответното дело, определен по реда на чл. 37, ал. 2 от ЗПП. По аргумент от обратното, законът допуска размерът на присъденото юрисконсултско възнаграждение да е под минималния размер за съответното дело, когато сложността му е ниска, както е в разглеждания случай /така определение № 518 от 03.12.2019г. на ВКС по ч.гр.д. № 4461/2019г., Четвърто ГО/.

Предвид изхода на спора първоинстанционното решение следва да се отмени в частта, в която ответникът е осъден да заплати на ищеца съдебни разноски в производството, както и в частта, в която ответникът е осъден на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК да заплати по сметка на СРС разноски за държавна такса и за вещо лице.

В полза на ответника следва да се присъдят допълнително разноски за производството пред СРС в размер на сумата от още 76, 13 лева – юрисконсултско възнаграждение.

С оглед цената на всеки един от обективно кумулативно съединените иски и предвид ограничението по чл. 280, ал. 3 от ГПК настоящото решение не подлежи на касационно обжалване.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 20041787 от 13.06.2022г., постановено по гр.д № 13739/2020г. по описа на СРС, ГО, 177 състав, **в частта**, в която са уважени предявените от Б. Н. Н. срещу Областна дирекция на МВР-София обективно кумулативно съединени иски, както следва: по иска с правно основание чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР вр. с чл. 179, ал. 1 вр. с чл. 178, ал. 1, т. 3 ЗМВР – за сумата от 1 242, 24 лева - представляваща неизплатено допълнително трудово възнаграждение за положен извънреден труд за периода от 09.03.2017г. до 09.03.2020г. и по иска с правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД – за сумата от 50, 47 лева, представляваща обезщетение за забава върху главното парично вземане от 1 242, 24 лева за периода от 09.03.2017г. до 09.03.2020г., **в частта**, в която ответникът Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи – София е осъден да заплати на ищеца Б. Н. Н. съдебни разноски в първоинстанционното производство в размер на 380, 66 лева и **в частта**, в която ответникът Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи – София е осъден да заплати на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на СРС сумата от 51, 71 лева – държавна такса и 50, 12 лева – депозит за експертиза, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявените от Б. Н. Н., ЕГН *****, с адрес с. Нови Хан, общ. Елин Пелин, ул. “*****” срещу ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ НА МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ – София, гр. София, ул. ***** обективно кумулативно съединени иски, както следва: иск с правно основание чл. 187, ал. 5, т. 2 ЗМВР вр. с чл. 179, ал. 1 вр. с чл. 178, ал. 1, т. 3 ЗМВР за заплащане на сумата от 1 242, 24 /хиляда двеста четиридесет и два лева и 24 ст./ лева, представляваща неизплатено

допълнително трудово възнаграждение за положен извънреден труд за периода от 09.03.2017г. до 09.03.2020г., получени след преобразуване на нощен в дневен труд с коефициент 1. 143, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане и иск с правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за заплащане на сумата от 50, 47 /петдесет лева и 47 ст./ лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 09.03.2017г. до 09.03.2020г.

ОСЪЖДА Б. Н. Н., ЕГН *****, с адрес с. Нови Хан, общ. Елин Пелин, ул. "*****" да заплати на ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ НА МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ – София, гр. София, ул. ***** на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК допълнително сумата от още 76, 13 /седемдесет и шест лева и 13 ст./ лева – съдебни разноски за първоинстанционното производство, както и да заплати на основание чл. 273, вр. чл. 78, ал. 1 от ГПК сумата от 75, 86 /седемдесет и пет лева и 86 ст./ лева – съдебни разноски във въззивното производство.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____